

De moraal van het verhaal

Aanvulling Competent in leesbevordering
Docentengids voor opleidingen Pedagogisch
Werk en Onderwijsassistent

Auteur:
Eva Janssen

*Bouwstenen voor
leesbevordering*

Titel	<i>De moraal van het verhaal</i>
Thema	<i>Jeugdliteratuur</i>
Doel van de les	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Studenten weten wat een moraal in een verhaal is.</i> • <i>Studenten weten dat een verhaal een moraal kan bevatten.</i> • <i>De studenten weten hoe ze een verhaal met een moraal binnen hun BPV kunnen inzetten.</i>
Doelgroep	<i>Studenten OA / Studenten PW</i>
Werkprocessen	<i>PW niveau 4</i> <i>2.1. Opvoeden en ontwikkelen van het kind</i>
Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Minimaal 10 prentenboeken die een moraal hebben.</i> • <i>Een beamer of interactief bord met een internetverbinding voor videomateriaal van Youtube.</i>
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bereidt een prentenboek met een moraal voor.</i> • <i>Ga ter voorbereiding op deze les naar de bibliotheek en zoek minimaal 10 prentenboeken uit die een moraal hebben.</i> • <i>De tijd die nodig is voor deze les is minimaal 50 minuten.</i> • <i>Het kan gegeven worden in een klaslokaal met een smartboard of iets soortgelijks met een internetverbinding.</i>
Werkvormen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Klassikale instructie.</i> • <i>Samenwerken in groepjes van 3 á 4 studenten.</i>
Les inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Introductie (15 min)</i> <i>Lees aan de studenten een prentenboek voor met een moraal. Geef de studenten de opdracht om goed naar het verhaal te luisteren en de moraal proberen te ontdekken. Beschrijf wanneer de studenten echt niet weten wat de moraal is de moraal eventueel kort als: de les die er uit een verhaal geleerd kan worden.</i> • <i>Kern (30 min)</i> <i>Laat de studenten in groepjes van 3 á 4 samen bespreken wat zij denken dat de moraal van het verhaal is. Koppel de ideeën van de studenten klassikaal terug. Geef meer uitgebreide informatie over wat de moraal in een verhaal betekent en geef een aantal voorbeelden van prentenboeken met daarin een moraal.</i>

Geef de studenten de opdracht om in hun groepje te bespreken wat de meerwaarde van zo'n verhaal kan zijn en hoe ze zo'n verhaal zouden kunnen inzetten binnen hun BPV. Laat ze hier kort een verslagje bij maken met behulp van een format (zie achtergrondinformatie).

- Afsluiting (5 min)

Bespreek klassikaal na hoe het prentenboek zou kunnen worden ingezet binnen de BPV.

Achtergrond informatie

- De docentengids.
- Moraal of verhaal?:
<http://www.bibliotheek.nl/thema/opvoeding-en-onderwijs/opvoeden-met-jeugdliteratuur/15957.moraal-of-verhaal.html>
- (Digitale) prentenboeken met een moraal:
 - **Grote boom is ziek, Nathalie Slosse;** Grote boom is ziek is een mooi, ontroerend prentenboek dat een ziekte als kanker door de prachtige metaforen heel inzichtelijk maakt voor jonge kinderen. De houtwormpjes staan bijvoorbeeld metafoor voor de kankercellen en de afvallende bladeren voor haaruitval. Het legt niet alleen het ziektebeeld uit, maar gaat ook in op de vragen waarom iemand zoiets overkomt en wat de kinderen zelf kunnen doen.
 - **Kikker in de kou, Max Veldhuis;** Kikker heeft een hekel aan de kou, maar zijn vrienden genieten erg van de winter. Wanneer Kikker bijna bevriest zorgen zijn vrienden ervoor dat hij weer helemaal opknapt. Een verhaal over vriendschap.
 - **De man in de Wolken, Koos Meinderts;** die man in de wolken heeft een prachtig schilderij waar hij heel erg van geniet en waar hij uren naar kan kijken. Op een dag zegt iemand tegen de man dat het schilderij heel veel geld waard is en dat maakt de man bang. Hij gaat het schilderij achter slot en grendel opbergen. Hij wordt nog banger, zo bang dat hij het schilderij op een dag verbrand.
<http://www.youtube.com/watch?v=x7l0GI-ZgkQ>
- Andere digitale prentenboeken:
 - **Ik wil de maan - Jonathan Emmett**
<http://www.youtube.com/watch?v=0sHyTSFaNHM>
 - **Kikker is bang, Max Veldhuis.**
<http://www.youtube.com/watch?v=EytEv1yENjM>

- **Format**

Titel boek:

Auteur:

Illustrator:

Doelgroep:

1. *Wat is de moraal van het verhaal?*
2. *Hoe kan dit boek worden ingezet?*
3. *Wat kan de meerwaarde hiervan zijn? Wat kunnen kinderen hiervan leren?*

**Mogelijke
vervolglessen**

- *De studenten krijgen de opdracht om binnen hun BPV of bibliotheek op zoek te gaan naar een boek met een moraal. Dit boek lezen ze, ze geven er een korte beschrijving van en maken er een foto van. Eventueel kan er gekozen worden uit een lijst met prentenboeken met een moraal (zie voor prentenboektitels de docentengids).*
- *De studenten krijgen de opdracht om het prentenboek met de moraal voor te lezen binnen hun BPV en met de kinderen een kort nagesprek te houden met betrekking tot de moraal van het verhaal.*
- *Naar aanleiding van de activiteit maken de studenten een kort verslagje van het gesprek dat ze hebben gevoerd na het voorlezen van het verhaal met betrekking tot de moraal. Eventueel kunnen ze een foto bijvoegen voor in hun portfolio.*
- *Niet alleen prentenboeken hebben een moraal, ook in verhalen over bijvoorbeeld Meester Jaap (Jacques Vriens) vind je een achterliggende boodschap. In een les over literatuur voor kinderen zou er ook aandacht kunnen zijn voor leesboeken met een moraal.*